

Daniel Massa

Twieled f'Żabbar fl-1937. Studja l-Kulleġġ De La Salle, St. Michael's College of Education, l-Universita' ta' Exeter (1963-64) u l-Universita' Rjali ta' Malta minn fejn iggradwa B.A. Hons. fl-1968. Ko-awtur ta' "Kwartett" (1966) u xandar għadq ta' radjudrammi fuq ir-Rediffusion fejn rebaħ it-tieni premju fil-konkors tal-1964-65. Rebbieħ tar-Rediffusion Prose Prize (1966) u tal-British Council Prize for English Studies (1968). Għalliem fl-iskola Sekondarja-Teknika San Ġuzepp. Bħalissa jinsab imsiefer fuq scholarship tal-British Council għall-post-graduate Diploma in English Studies. Jittama li jipprezenta t-teżi għall-M.A., Universita' Rjali ta' Malta, fl-1970.

Ġo baħar żmerald
 stennejt ir-raġġi jinkisru fix-xbieki stirati
 u tiġri mxija ta' biża'
 nistenna l-Kristu l-qarnita
 għad-dawl tal-lampara
 imma ma ġietx
 għax ir-riħ kien jontof band'oħra

MEWT QALB L-GHERIEN

Meta s-seqer jissiefaq f'Ghex-il-Hida,
 u r-riħ jiksilha għajnejha
 bil-qilla,
 u nifisha jissamma'
 għall-qluġh jissajja fil-baħar bla stilla;
 meta l-mohh jiddallam
 u l-musbieħ tal-fuhhar jintefa,
 u subgħajna joborxu l-hjerolifiċi f'hitan
 Altamira,
 u hsiebha jirrakkma xfar għajnejja
 bi swaba jizzerzqu fil-fakra
 t-triqat minsija ta' xuxitha
 mfewha bil-balzmu u ċedri fl-imsierah
 go berah il-bierah
 fil-ghodwa li f'Eden insteraq Adam,
 nersaq inhares,
 fil-mera ta' nkejja bix-xabla li tilma
 lejn wiċċha jiccaqlaq fl-ghadira
 jsejjahli imbissew taht l-ilma,
 u r-riefnu li tiela' mill-baħar ta' issa
 jiksilha għajnejha u jkiddli xufftejja,
 sa nieqaf nissamma'
 għall-ghajta ta' seqer il-qilla
 li tidwi fl-gherien
 x'imkien
 fis-skiet t'Ghex-il-Hida.

Minflok

nisma' tifel li jitolb,
 'il bogħod fin-nofs dawl tal-lampier,
 u t-talba li tasal sa hdejja
 mal-mirra u l-bhajr taċ-ċensier
 tmellisli bil-hviena xufftejja
 sa nitlef il-qilla f'ghajnejja
 u ntenni
Mulejja
 mar-riħ li jiksili ghajnejja.

DELIMARA

Firxu bl-imqieta s-sajjieda
 l-kannizzati tal-jablite
 f'serje ta' paraboli ferrxu konz u elf sunnara
 biex jistadu l-orizzont

bi dritt il-linji tal-lampuki
 zlaqt hafif
 bhal minn għuf ommi għal saqajja
 minn fuq l-alka għal taht il-blat
 ghax smajt l-ghanja tas-sireni
 biex il-ħut fiddien nistad
 u maċ-ċeren ninzel ngharrex
 fond il-fond fejn ghajn ma rat
 u bqajt hierieg, niezel,
 hierieg
 wara l-fanfru bluċerkjat
 war' elf huta w blat imqarnat
 haxix jizfen tiela' jizfen
 sa ma jsahhar il-lampuki taht il-jablite
 iluppjat

u ghidt f'qalbi

hawn kont diġa'

- qabel garrabt il-fsieqi ta' ġensi
- qabel ghalaqt it-twieqi ta' wensj
- qabel ombrajt l-ghokiesi
ta' niesi

qalb id-dell tal-kannizzati kont diġa'

forsi mrekkien ma-koralli

fi spiralli stalaktiti ma' l-artikli kuluriti

sekli ilu kont

diġa'

bla bombli ta' l-arja ma' dahri

bla majka ma' wiċċi

w hadida ppuntata f'idejja

nniffed nuta b'denfilara

qalb il-blat ta' Delimara

kont diġa'

u meta jspiċċa l-ossigenu

kwazi kwazi

nista' nibqa'

ghax f'dawn l-ibhra, qalb din l-alka

kont diġa'.

NEMESI

Irċevejt ittra minghand Phalaris

registrata mibghuta express

datata Gunju '69 iddeċifrajtha

qalli

ghidilhom in-nisa tax-xtut

ghidilhom

se niġi nkebbsilhom

il-barri tal-bronż

bil-gamar li jerhu fix-xtut

inkebbes barri tal-bronż

KAĊĊA

Madwarna l-azzanini ta' b'hamsa
 imm'int inzilt tissamma'
 ghall-giri fil-wita
 u b'kejt
 ghax ghidt qalbek hebritek.
 Insiġt kullana bi fjur l-amarant
 imma bżajt inxiddha fuq rasek
 xebba tal-ġmiel
 ghax kibru sa ġo moħħi l-gheruq ghajjura
 waqt li strahna
 flimkien taht is-siġar.
 Kif stenbahna
 harist fl-ghadira fonda
 sa hbuq ghajnejk jilaghbu mistohbija
 u nsejt min jien insejt
 wil-mirja t'ghajnejk dahku bija
 fil-haġa muħġaġa jsaqsuni min
 jien
 mhux ommi jew ibni jew demmi
 mhux sidri mixjieti ftijietni jew driegħi
 kitbietni mhux jien anqas demmi
 mhux hsiebi mghaddab jew ħsus
 għal fenek tal-liebru
 li nilmah jlebbet ġo riefnu
 max-xaġħri ta' ruħi ġo shaba ta' trab.
 F'imni fsejtna l-polvri
 u jahraq iċ-ċomb madwarna
 fejn jilma n-nar
 u l-uċuħ imħassba fl-ghadira
 jistaqsu min jien
 bil-kaċċaturi jduru
 għal fniek tal-liebru bil-kanni ta' b'hamsa
 mirati lejn xemx tagħfas tikwi fuq rasna
 w int tibki
 ghax qalbek hebritek.

RITRATT

Qatli int tilghab bis-simboli
hekk tajjeb?

Ghidtilha tbiisem
b'wiċċek lejn ix-xemx
w għonqok ta' ċinja
sewda
mitluf fiż-żahar tal-laring
biex wara li tinża' mas-siġar
ikollji tiffkura
ta' xi tlift
meta rbaht.

WARDA

Bhal petali ta' warda
mixtieqa
ma' tluġ ix-xemx
fethet
l-imħabba.

Bhal petali ta' warda
mormija
go konka minsija
ma' nżuġ ix-xemx
nixfet
l-imħabba.

Gabret il-petali suwed
refghethom
b'imħabba
fi ktieb it-tiffkura
forsi xi darba
terġa' l-imħabba.

SALON

Qeđ jitqaxxarli dahri, hasbet
 wiċċha jghum fil-fwar,
 thares f'mera f'mera f'mera
 fl-infinità ta' mirja mtappna
 b'elf mara jitqaxxriha daharha
 thares f'ghajnejn imbengla bil-maskara
 go l-ilma qieghed mera
 tirrifletti
 l-qassis il-kbir isawwab is-saltna
 t'alla go fija.

Irrid inlaqqam id-dwielj sterilj
 b'zokk selvagg minn Kalifornja
 nilbes l-abjad tal-vergni vestali
 nistkenn max-xtieki tad-dell
 noqto l-wiżgħa fil-kamra tas-sodda
 li tigi kemm ilek li tlaqt
 mn'irkant nixtri gandlieri antiki
 kult darba
 li nhares lejhom nisthajlek mieghi
 b'subghajna nhossu l-lavur.

Irrid ninbidel minn dell minghajr gisem
 eku minghajr lehen
 gisem minghajr ruh
 nibdel h'ubub ghajnejja ma' dawk ta' rahhala
 forsi
 ma jitqaxxarlix dahri iżjed
 bhas-sriep
 meta jinżghu xjuhithom
 ma' l-ghomma ta' nofs in-nhar.

TRAFFIC LIGHTS

F'salib it-toroq
 stennejt id-dawl' jinbidel
 u meta qsamt ma' l-ahdar
 id-dwal' ta' mitt karożza grew għal fuqi

X-RAY

Inża', qaltli, minn qaddek 'il fuq,
 kont ilek tistenna?
 Warajha l-minotawru tbiissem
 fil-bluża bajda
 u hassejt xi hadd ibaqqa fis-sadid ta'
 ruhi
 mifruxa tittiekel tul orizzonti ta' dubji.

Lest? lest? qaltli
 w għalqet b'isterja l-magazin illelex
 tefgħetu b'sabta fuq negattivi ta' isdra
 proċessati
 fl-altalena bejn hajja u mewt.

Hu nifs qawwi, qalli, zommu
 kien il-minotawr
 u tisma' r-raġġi jinfdu gismek
 virgi dawl' sal-pjanċa kiesha
 u tiffriża f'paraliżi mentali
 tieqaf tistenna maż-żmien friżat
 f'agunija tal-minutiera wieqfa
 titfaghni lura
 mal-minotawr fil-labirint ta' ruhi
 mifluġ
 f'

DEFLORAZZJONI

Kif t'ajt ghajjen mill-bahar
rajt dirghajha bojod
jiżfnu ma' qasab il-bajja
jsejhuli fir-ramel ta' santa marija
ghajnejha flew l-isdra tal-bronż
ghad-dell tat-tined fuq l-angle-irons,
u ftakart fik
mitluqa nofs ghera fil-gżira ta' Naxos
missieri jistenna fuq l-gholġa
qiuġh abjad ħalib

imma xufftejha rotob harir
waqt li subghajha lagħbu ma' xaghri
u nghasha jhabbat qawwi
fi hsebijiet Daedaljani.

Issarajt bħal min jissara ma' l-arkangli
l-lejl kollu fid-dlam
sa nixfet saqajja
u f'widnejja dwiet
tkeffen l-ghajta ta' ruħi
l-ghajta ghatxana t'allat in-natura
jitbandlu ma' qasab il-bajja,

u hassejt virgi ta' l-azzar iniffdu sa dahri
u hassejt il-

PASIPHAE

primittiva
 hassejt qalbha primittiva
 thabbat f'holma t'estasi mal-mewg fuq il-gzejjer
 sa tilheg
 tissara bhal min jissara mal-
 bniedem li tela' mill-baħar li jimla
 maż-ziffa li tonfoħ punent-majjistru
 sas-shana taffiet
 u qomt
 immaqdar il-vini varikużi mahruqa
 f'riġlejha ċeramika
 u tlaqt mghaġġel
 biex ninzel fil-baħar li jofrogh.

Hu nifs qawwi w oghdos
 naqdef lejn orizzont imbiegħed
 fejn missieri jistenna fuq għolja
 qluġħ iswed patrijōida
 fejn int qed tistenna l-Dionyos
 mitluqħa f'ritwal fuq gżira ta' Naxos.

Tista' tilbes qaltli
 w ergajt ilmaht il-vini varikużi
 rrakkmatu f'riġlejha keshin
 u l-minotawru warajha jitbissem
 jobroxli l-gewwieni b'difrejh.

U lbist mghaġġel
 fuq wiċċi il-harsa ta' alla nkurlat.
 Ejja pitghada, qaltli, naqralk xortik
 hallas int u hiereg.

ABORT

Mill-kappella qalb l-ghelieqi
 smajt il-ghana tat-tfal żgħar
 u f'qalbi beriktek, Mulej,
 ma' l-inċens fuq l-altar.
 'Ma meta hriġt hafi
 biex nara min għadde fil-Volvo spjetata
 it-tarmak samatli rigljeja bin-nar.

Sabiha bħal Venus de Milo
 ix-xebba nklinata nofs nuda
 taht sigra ġo Eden ihammar pepprin.
 Aghż'uli vvinata biċċ'ghuda
 ha nonqox it-torso t'Adonis u x-xebba msallbin.
 Mis-sigra svergnata qaċċtuli biċċ'ghuda
 ha nberred iż-żina taht sigar dellin.

Fil-kamra mudlama b'persjani magħluqa
 fil-fwar li jghakkisha
 duhhan li jaqtagħha nifisha
 l-omm xebba titbandal mitluqa
 biex tehles mill-hlas ta' l-abort.

Mat-tielet siegħa
 beżqitu fuq mewġa ta' lożor
 l-omm xebba xewqana mikduda bl-imrar
 u n-nisa ġo sakra ta' dieqa b'passjoni
 jitkarrbu il-mewt tat-tfal żgħar.

Sawtuni bil-virgi
bil-friegħi u l-qasab sawtuni
biex neħles din l-art minn dat-tort.
Għakksuni, rażżnuni, feruni f'kuxtelja
fid-dawl tal-gandlieri feruni
biex neħles 'il ġensna mis-seħta u l-ħsara
u l-fwar ta' l-abort.

Ksew il-ġisem bla isem b'petali pepprin
 mal-karba li telgħet min-nisa mbikkmin,
 u x-xebba bkiet sebat ijiem vjżtu
 nħar San Gwann jahraq il-friegħi
 ta' sigar svergnati mdellin.

L-ISKUNA TAL-HOLM

Fis-swali tal-qamar,
 fl-ghelieqi ta' Venere
 ma tergax iktar
 it-tfajla Skandinava.
 Sa ninzel insawwab fir-ramel imxarrab
 il-wiċċ alabastru
 tax-xebba li dammet il-warda go xagharha
 cabiha bhall-holm.

Fl-ghelieqi ta' Venere
 sa ninzel ha nishar
 mat-tfajla li tilfet xhubitha
 fit-tarf ta' l-Ghadira,
 w nistenna li titla'
 mghobbija
 biċ-ċedri u l-plejju u l-balzmu
 l-iskuna tal-holm.

Ninzel — telgħet u niżlet l-iskuna tal-holm —
 Sa noghdos
 indur f'qiegħ il-bahar
 sa nsawwab darb'ohra
 il-wiċċ alabastru
 tax-xebba tistenna l-iskuna tal-holm.

Fis-swali tal-qamar
 ma nergax naqta' f'furi iżjed.

GĦID TAL-MEJTIN

Mara tibkix,
 sabiħ li torqod bla nikta
 ghas-serħ ta' lejla bla qamar,
 tissamma' fis-sikta
 għall-waqgħa tan-nida
 li tinżel bħal barka
 minn hdan il-Mulej,

Z

Mara tibkix,
 għax xuxtek jiddellel
 u ġismek jixxaxxax m'għeruoq iċ-ċipress.
 Għad tinsa mal-hsus ta' żoghżitek
 u l-fwieħ tal-pensjeri
 id-deni li jifni
 u l-holm li habbejt.

Fejn hu ż-żiemel abjad
 li hallmek bil-friegħi dellija
 u saqek mal-motj tal-qwiepen
 fit-toroq imsalba lejn l-ghajn t'ilma frisk?
 Sabiħ timxi hafja maż-żiemel bajdani
 mara,
 tibkix.

F'salib it-toroq
 ix-xita ma tinżilx —
 kif nghaddu l-koll siekta
 il-vjol u l-pensjeri jibexxqu f'misteru,
 u l-mara misjuqa fin-nida
 maż-żiemel bajdani
 timhilna żoghżitna bil-kesha
 u l-korla
 u n-nikta
 fil-Għid tal-Mejtin.

WERAQ

'Il boġġod mill-gonna taż-żoghżija
 mxejt fiċ-ċpar tul il-harifa
 f's.w.4.
 u f'qalbi d-disinji mifruxa
 ta' weraq il-ghożża
 w ghaddejt nikser
 sinslet il-weraq ma' xfar
 il-bankini tul harifa f's.w.4.
 ma nafx l-ghala f's.w.4.

VJOLA

u l-paraboli telghu sal-koppla
 minn pulptu ta' kawba llustrat,
 u d-dwal niżlu qawsalla
 minn gol-ħgieg vangelizzat
 waqt li x-xemx tinżel mgharbla u mdehba
 mal-gandlieri u l-Kristu tar-ram,
 waqt li r-raġġi bhal fili rrakkmati
 jdellu x-xebba f'kolonni ta' rham
 telghin siekta jinghaqdu f'parabola
 t'ghabra mferrxa fuq xagħar it-tfal żgħar.

W għalaqt għajnejja
 fit-triqat minsija tat-tfulija
 ha nbarri ż-żwiemel vjola
 mingħajr riedni misjuqin,
 w għalaqt widnejja
 ha nbarri ċ-ċekċik fil-plattin
 ha nbarri s-soghla

tan-nisa ta' Rilke jkeffnuni fil-vjola
il-porpra
ta' Tiru w Sidonja
mifruxa tkeffinni fis-snin li ġejjin,

imma
x-xemx Mulej ghadha tbaqqan
mal-hnejja
mal-basso riljievj tbexxaqli ghajnejja
u ma nistax nishar siegħa
fix-xemx li xaqitli xufftejja.

Tlaqt ghax bżajt Mulej
u fid-dlam ta' ijieli fittixt is-serħ
ngholli fuq poker ta' l-assi
fl-irwiefen ta' hajja nofs dwal
sa nżilt sa qiegh il-bahar
imniġġeż bil-bullar
u wara t-telgħa f'wiċċ il-Eiger
f'tempesta Grigal
stennejthom in-neon jitfghuli sinjal
juruni triq is-sikta
fil-kunvent ta' Groenendaal.

U xammejt frighetek ibahhru Mulej
u rsaqt fid-dlam
u reġghu ġew
in-nisa ta' Rilke jkeffnuni fil-vjola
hawn m'hawnx deheb, biss
id-dellijiet jilaghbu
tielgħa
fil-ponn tal-kjaroskur.

U fil-bahħ ta' knisja siekta
kxift il-bniedem imkeffen fil-vjola
inżilt gharkubtejja
u shart Mulej sa l-ghodwa
ta' jum ġdid
u shart Mulej sa l-ghodwa
u shart Mulej

PROGRESS

qaluli wara rebħu l-poker b'kulur
 nirbħu i-ispazju
 imma mhux iż-żmien
 forsi anqas l-ispazju

SEARCHLIGHT

Xi hadd imissu wissiena mix-xemx
 tax-xjenza moderna
 ghax qghadna fil-longa bla ghata
 u hadna xemxata.
 Ghax tlajna f'elliptika mal-qamar
 ingerrmu żokritna
 ghax elf bniedem u wiehed barxu
 isimhom fis-sema barxuli ghajnejja
 harisna
 f'ocean dwal ta' possibilia
 jmiszu 'l xulxin taht l-ilma
 w laqqamna r-religjon
 xewqa rrazzjonali ta' mara tqila
 xahrejn qabel twelled tarbija
 stimmata bis-sigra tal-qilla.

Tkellimna b'indulgenza fil-klinika Gyne
 waqt li blajna l-pilloli tal-ferro
 tkellimna fil-futur qalulna
 jekk hemm bżonn nibdlulu qalbu
 fil-imsierah u l-gonna tkellimna
 kull lejla sajjija
 sa s-seher il-jasar u x-xkiel
 tal-passat
 intilfu ma' miti ohra kristalli
 fi bjar ta' campari fil-bar tal-corinthia
 u hrigna bhax-xemx ma' l-ghodwa

minn ġuf id-dlam
 hażżiżna l-parabola moderna
 hamsa w disghin teži
 fuq knisja kastell
 l-allat moribondi.

Tassew nghidilkom
 m'ghandkomx kenn mis-searchlight fittiexi
 tax-xjenza moderna. Ifittxu'kom
 bil-mikro- u t-teleskopju
 u bit-tromba tas-servizz
 inemmsu x-xebba mifruxa
 fir-ramel miexi.

Harisna l-bierah ma' l-ghodwa
 f'orizzont jahkem gżira f'ćirku
 mili-ġnien il-magħluq
 harisna lllum fl-ghaxija go ćrieki maqsuma
 bla tmiem
 joktru w jićkienu
 bhal habba t'ghajn xebba miksura
 ma' tluq il-eroj
 sabih il-qamar il-lejla tfajla
 imma mhux ghalina.

Illum tassew nghidilkom l-att erojku
 jrid jisboq dak ta' Luteru Bruno
 w Galileo — fejn qabel kebbsu
 l-ġamra komunali
 issa xghelna n-neon
 fejn saltan id-dlam frixna d-dawl
 imma fejn kellhom id-dawl
 issa writna d-dlam — ftakart
 fil-campari bla mixrub fuq mejda ta' rham
 illustrat
 u r-raġġi kristalli demmghuli ghajnejja.

Mulej tidhakx jekk nghidiek
 id-dawl ibeżżaghni
 mexxina Mulej fid-dlam lejn atlantide
 minsija
 fejn lghabna hames gebliet fuq bankina
 tat-tfulija
 jien u l-mara tqila mitlufa fl-ispirtu
 jiem ilu meta xagharha kien deheb
 f'ghodwa ta' qniepen
 bil-fidda mifruxa fuq xaghni

meta anki mad-dalma
 l-murtali tai-ftuh xeghlu triqat
 lejn knisja taht l-ilma.

Staqqsejt ghall-ispirtu qatghuli qasir
 shart id-dockyard sighat
 fuq it-torn
 qaluli ahna nahdmu l-materja
 fid-double shift nahdmu r-ram ahmar
 ittendi subghajk ghax tkorri

mort fl-imsieraħ inxejjer bandiera
 bajda w hamra biss
 hassejt il-lapida tal-patrijotti
 f'Misrah il-Palazz
 skirt mal-qaddisin ta' l-anti-kult
 u b'qima sellimt il-bust ta' Dun Karm
 int u tiela
 l-Bibliotheca

xi hadd qalli mur il-knisja fil-festi kmandati
 qed jigbru b'risq fonti ta' rham — u tlaqt
 ghidt niggi wara
 li nimxi max-xebba tul ljieli bla qamar
 f'boulevard tul is-Seine gimghat shah
 nistenna jitkemmex wiċċ l-ilma.

Irrid nghaddi bil-mod bejn gebel ihabbat
 bla-mmiss-ma'-wahda-ghax-mitluf-jien

immur

nilghab hames ġebliet max-xebba xuxtha deheb
illum tqila biż-żmien qed-tibża'-li-tkorri
qaltli għidli x'int taħseb

mara tharisx fiċ-ċrieki t'għajnejja
fuq xufftejna l-hawh ikemmex
u l-gheneb qares
imma stabarna
illum u l-bierah
ghax krejna fiat s. pawl il-bahar
ksejna l-intrata bil-marmettone
w għada hemm ċans ta' ftit ċens il-Kappara
mara tharisx fiċ-ċrieki t'għajnejja
naf kollox hu fieragh

imxi mmorru int u jien
fiż-żmien meta l-ward jiftah
f'kappella minsija
f'widien qalb is-siġar
fejn forsi għad tilma
mitt qama taht l-ilma.

INDEĊIŻJONI

Waqft tistenna b'xuxtek imtajra
fl-arja li keshet f'daqqa
għall-ghajta ta' l-isqra
ii tikser ix-xagħri
 'ma meta ħarist f'għajnejk
 ġbidt mal-mogħdija li taghti għall-bahar
bir-riedni merhija fuq dahar
ziemel abjad skolpit fid-duhhan
u jiena bqajt wahdi fix-xagħri
 bil-kwiekeb ifiġġu madwari.

KAXXA

Jekk ghadha mkaħħla l-wiżgħa fil-kamra tas-sodda
 jekk toħlom li miexja hafja s-Sibt Strada Rjali
 jew lghabt ruħek mal-kixfa ta' disa' dinari
 tibżax; hares 'il fuq u tibżax.

EPIFANIJA

Le, le tghidlix bl-isqra fin-naħa
 mdailma tal-qamar
 u l-uċuħ jitghajjbu fi hwat ta' ramel kożmiku
 ghax l-isqra ma jtarrxunix
 id-dhahen ma jagħmunix
 u wara li jdemmgħu ghajnejja
 ninżel immelles il-krokus li bqajna bla qlajna
 fil-jiem meta x-xemx saltnet hanina
 fil-wied tat-tifkira
 fuq l-għenieqed imrassa b'inbid iċarċar
 ma' xoffti
 li titlob miraklu minn driegħ ii-Mulej.

Tghidlix li l-krokus qatt ma jwarrad
 fejn smajna l-isqra u l-qerd in-naħal —
 oqros it-tyres maż-żrar
 farrak mat-tarmak il-mera ta' l-egu bikkiem
 u ej' ninżlu hafjin
 sa rkubbtejna nitgħammdu
 f'epifanija ta' spirtu
 li tifixna kruċiformi qalb il-qares u l-gargir
 fil-wied tat-tifkira
 imdawwal b'qaws
 aila
 li jħabbar setghana dirghajn il-Mulej.

PENTEKOSTE II

Tindires

iz-żerriegħa taħt riġlejna mal-vjola ta' l-gheneb
u l-aħdar tas-saġhtar.

Hawn m'hawnx dell

fuq l-asfalt qawsalla ta' petrol m'hawnx kenn

minn xmux il-ħtiġa; biss

max-xatt l-ilma frisk.

Tiftakar?

ħares f'ghajnejja w'ftakar

in-nofs ta' nhar iż-żina

wii-mixja bla rażan fid-dwieli

bil-friegħi mifruxa benniena

nhar l-ewwel imħabba

f'Rebbieġha għammiela miżġħuda rummien.

Nitgħammdu,

O mara sabiħa bħall-baħar,

fl-ghejun t'ilma frisk.

Għax issa x-xgħir jimtela,

għax issa l-ilma johla

u l-hut jilma fix-xbieki stirati

f'nofs aħdar żmerald.

Tiftakar?

ħares f'ghajnejja w'ftakar.

Hu jdejja ha ntiru bħal talba

ma' l-ekra li ttir lejn ix-xemx.

Hu jdejja ha nġhoddsu max-xbieki stirati

b'subghajna jilagħbu mar-rakkmu w'koralli

go baħar żmerald.

Analizi '70

poeziji

mario azzopardi

"I am fascinated with the poems by Mario Azzopardi because they are so full of ferment, passion, éclat, bold protest. They are like a trademark of the free world" – *Kenneth Lawrence Beaudoin*

"Azzopardi's cutting down to size is ruthless, but the post-cathartic glow is deep, brilliant and richly satisfying" – *Francis Ebejer*

victor fenech

"Il-personalitá ta' Fenech hija l-essenza tal-kuntradizzjoni. Bhal Martin Heidegger iħossu bhal wieħed 'miftuh fl-eżistenza' (geworfenheit ins dasein)" – *Philip SciBerras*

"Fenech's frequent earthy connotations often raise his fatalism to a romantic conception of decayed beauty" – *Francis Ebejer*

oliver friggieri

"Għaliġa Friggieri huwa wieħed minn dawk il-ftit tassew fost il-ftit li l-poezija tidher ilhom u tibqa' thennihom sa mewthom. Għalkemm poeta żagħżuġ huwa lahaq diġà livell għoli" – *Karmenu Vassallo*

"Friggieri jinseġ sensiela ta' xbihat preċiżi...biex jagħti espressjoni kemm jista' jkun eżatta tal-kumplessita' ta' l-emozzjoni" – *Peter Serracino Inglott*

daniel massa

"Most of his poems are complex masses of imagery and symbol, his technique being to dissolve one image into another in the manner of the film" – *Paul Xuereb*

"Il-erita' poetika tiegħu jiġborha minn għaqda ta' simboli li jfissru ħafna għal min l-immaginazzjoni tiegħu lesta twessagħhom f'assoċjazzjonijiet oħra ta' ħsieb u fantasija" – *Guze' Aquilina*

disinn tal-qoxra minn mario azzopardi